

Mijnbouwbazen van Drummond Colombia aangeklaagd voor steun aan paramilitairen

De leiding van het Colombiaanse dochterbedrijf van de Amerikaanse steenkolen-gigant Drummond wordt door het Openbaar Ministerie in Colombia [aangeklaagd](#) wegens betrokkenheid bij ernstige mensenrechtenschendingen. Justitie in Bogota verdenkt de huidige president van Drummond, José Miguel Linares, en de voormalige president, Augusto Jiménez, van het bevorderen en financieren van rechtse paramilitaire groepen (Verenigde Zelfverdedigingskrachten van Colombia, AUC) in de noordelijke provincie Cesar tussen 1996 en 2001. Dat staat in de aanklacht die op 17 december is gepubliceerd. Dit wordt beschouwd als misdaad tegen de menselijkheid en verjaring hiervan bestaat volgens de Colombiaanse wet niet. PAX heeft over deze zaken al in zijn rapport [‘The Dark Side of Coal’](#) in 2014 gepubliceerd.

Het strafrechtelijke onderzoek tegen de top van de Colombiaanse dochter van het Amerikaanse mijnbouwbedrijf werd officieel gestart in oktober 2018 en richtte zich aanvankelijk op 6 directieleden van het bedrijf, onder wie ex-CIA agent [James Adkins](#), die tevens werkte voor het hoofdkantoor van het moederbedrijf van Drummond in de VS. De beklaagden werden eind 2019 door het parket gehoord, waarna hun verklaringen gecontrasteerd werden met getuigenissen van 10 voormalige werknemers en 2 voormalige aannemers van het bedrijf, evenals getuigenissen van gedemobiliseerde paramilitairen. Op 27 oktober jl. werd dat onderzoek afgesloten.

Tussenpersoon getuigt

Volgens het parket berust de verantwoordelijkheid voor de mensenrechtenschendingen van de twee aangeklaagde executives op hun nauwe banden met Jaime Blanco Maya, de manager van het cateringbedrijf dat Drummond inhuurde. Blanco koesterde en handhaafde openlijk de aanwezigheid van paramilitairen in zijn kantine, waardoor hij de werknemers van Drummond intimideerde. Hij zou ook de tussenpersoon zijn geweest die Drummond gebruikte om – middels flink aangedikte facturen - geld naar de paramilitairen te sluizen. In 2013 werd Blanco door de Colombiaanse justitie veroordeeld tot 38 jaar cel voor de moord op twee vakbondsleden; de leiding van het mijnbedrijf ontkwam destijds aan juridische vervolging. Momenteel getuigt hij vrijwillig voor de [Colombiaanse Vredesrechtbank](#) (JEP).

Het OM documenteert in de aanklacht niet minder dan 3,382 slachtoffers van misdaden zoals moord, gedwongen verdwijning en ontvoering. Deze werden begaan in het mijnbouwgebied en langs de spoorlijn naar de exporthavens door paramilitaire eenheden die zich in 1999 hadden verenigd in het Juan Andrés Alvarez Front van het Noordelijke Blok van de AUC. Deze misdaden maakten deel uit van een terreurstrategie gericht tegen de lokale bevolking, die werd gestigmatiseerd als steunbasis voor de guerrilla, met als doel om deze uit het gebied te verdrijven.

The Dark Side of Coal en verzoening in de mijnbouwregio van Cesar

De conclusies van het OM lijken sterk op de inhoud van het rapport ‘The Dark Side of Coal’ dat PAX in juni 2014 publiceerde. Op basis van getuigenverklaringen van daders en slachtoffers was dit een historische reconstructie van de rol van de mijnbouwbedrijven Drummond en Glencore-dochter Prodeco tijdens het paramilitaire geweld in Cesar tussen 1996 en 2006. PAX schreef het rapport als [oproep](#) aan beide bedrijven om bij te dragen aan

effectieve dialoog en genoegdoening. PAX heeft nooit deelgenomen aan gerechtelijke procedures tegen de bedrijven.

De afgelopen 7 jaar heeft PAX de leiders van de belangrijkste regionale organisatie voor slachtoffers in Cesar, de [Asamblea Campesina del Cesar](#), begeleid in hun contacten met staatsinstellingen en bedrijven om herstel en verzoening te bevorderen. Met name, en op verzoek van de slachtofferorganisatie, heeft PAX zich hard ingezet voor een dialoog met de bedrijven ten behoeve van waarheidsvinding en vredesopbouw. Helaas is een formele dialoog er nog steeds niet van gekomen omdat de leiding van de mijnbedrijven het proces blijven vertragen.

Eerste senior executives multinational voor vredestribunaal?

Om toegang te krijgen tot de mogelijkheid van alternatieve straffen die lichter zijn dan die opgelegd door de gewone justitie, zouden de twee nu aangeklaagde directeuren van Drummond kunnen besluiten hun zaak over te dragen aan het Vredestribunaal. Deze instelling stelt dat "ongewapende derden" die zich aan zijn rechtsmacht willen onderwerpen, dit moeten doen binnen maximaal drie maanden vanaf het moment dat ze betrokken zijn bij een rechtszaak door de gewone justitie. Dit geeft hun dus tot 27 januari om hierover te beslissen.

Als dit gebeurt, dan zou het historisch zijn omdat het de eerste zaak wordt bij het Vredestribunaal waarbij hoge leidinggevenden van een multinationaal bedrijf betrokken zijn. Hopelijk hebben hun advocaten hun aangeraden deze stap te zetten, omdat slachtoffers dan eindelijk achter de waarheid kunnen komen. De aanklacht tegen Drummond toont dat de slachtoffers gelijk hebben met hun roep om dialoog en genoegdoening. Het is de hoogste tijd dat Drummond en Prodeco daarop ingaan.

Joris van de Sandt, 13 januari 2021